

GRUDZIEŃ

Kalendarium grudzień 1982

1

- Prezydent m. st. Warszawy gen. Mieczysław Dębicki rozwiązuje Związek Artystów Scen Polskich.

9

- Wiceminister spraw wewnętrznych gen. Bogusław Stachura informuje o działaniach swojego resortu w 1982 r.:

[...] zlikwidowano 360 punktów produkcji nielegalnej literatury, przejęto 1196 różnego typu urządzeń powielających i 468 maszyn do pisania. Skonfiskowano około 730 tysięcy ulotek, 340 broszur i wydawnictw, 4 tysiące plakatów. Zlikwidowano 11 radiostacji Radia Solidarność. Internowano łącznie 10 131 osób. Organa ścigania wdrożyły 2822 sprawy karne w sprawach o przestępstwo popełnione z motywów politycznych. W sprawach tych aresztowano 3616 osób. [...]

11

- W Myszkowie oblano farbą budynek Komitetu Miejskiego PZPR.

12

- Przedstawiciele: Komitetu Oporu Społecznego KOS, Wydawnictwa CDN, Niezależnego Pisma Literackiego „Wezwanie”, Redakcji „Tygodnika Mazowsze”, Redakcji „Tygodnika Wojennego”, Redakcji Kwartalnika Politycznego „Krytyka”, Redakcji „Informacji Solidarności”, Międzyzakładowego Komitetu Koordynacyjnego „Solidarność”, Ruchu

Oświaty Niezależnej, Ośrodka Badań i Analiz OBA, Wydawnictwa Krąg, Terenowego Komitetu Oporu „Solidarność” (Region Mazowsze), Redakcji „Tu, Teraz”, Warszawskiej Niezależnej Oficyny Poetów i Malarzy i Wydawnictwa „Przedświt” - podpisują się pod następującą deklaracją:

[...] *W obliczu planowanych przez reżim posunięć mających nakłonić społeczeństwo do rezygnacji z dalszej walki o swe prawa – my, przedstawiciele różnych ugrupowań i instytucji społecznych, zepchniętych przez totalitarny [system](#) do podziemia, jednoczymy nasze wysiłki w ruch wyzwolenia społecznego „Solidarność” i oświadczamy:*

- *celem naszych działań jest wolność i samorządność społeczeństwa polskiego. W niesuwerennym kraju nie można zapewnić trwałego istnienia legalnym, suwerennym organizacjom społecznym. Kontynuujemy działania, które doprowadziły do powstania NSZZ „Solidarność”, ruchu wyrażającego aspiracje całego społeczeństwa, będziemy walczyć o urzeczywistnienie programu i idei „Solidarności”,*
- *będziemy budować wolne społeczeństwo zdolne już dzisiaj bronić swoich praw. Narzucony przez ZSRR totalitarny system, utrzymywany przemocą przez zaprzędaną klasę rządzących, nie jest zdolny do autoreformy [...] Wzywamy całe polskie społeczeństwo, a także polską emigrację, do budowy niezależnych instytucji społecznych [...],*
- *odrzucaamy wezwania do ujawnienia się [...] Ujawnienie się byłoby zgodą na ubezwłasnowolnienie narodu,*
- *będziemy walczyć o uwolnienie więzionych za przekonania i działalność związkową, o zaprzestanie represji politycznych i ukrócenie bezprawia, o przywrócenie wolnych związków zawodowych. Będziemy walczyć o niezależne organizacje rolnicze i studenckie, o umożliwienie swobodnej działalności stowarzyszeniom naukowym i twórczym. [Będziemy](#) walczyć o wolną oświatę, prasę i wydawnictwa, o kulturę wolną od cenzury,*
- *kategorycznie potępiamy kolaborację z totalitarnym systemem [...] Będziemy nadal wskazywać i społecznie izolować osoby szczególnie aktywne w umacnianiu totalitaryzmu i współpracujące z aparatem represji,*
- *stosowanie przemocy jest sprzeczne z naszymi ideałami. Nie rezygnujemy jednak z prawa do czynnej obrony, jeśli sytuacja nas do tego zmusi [...],*
- *jesteśmy solidarni ze wszystkimi społeczeństwami i narodami zniewolonymi przez totalitaryzm i imperializm sowiecki, solidarni z ich walką o niepodległość, o swobody obywatelskie i religijne [...] Apelujemy do społeczeństw demokratycznych o dalsze popieranie naszej walki o wolność i godność człowieka, aby nasze dziś nie stało się ich jutrem.*

- *W „Tygodniku Mazowsze” ukazuje się Apel warszawskich aktorów: [...] W związku z obecną sytuacją materialną środowiska teatralnego oraz w związku z realną groźbą, że WRON-a istotnie zacznie likwidować odporne zespoły teatralne pod pretekstem samofinansowania się teatrów, warszawscy aktorzy, członkowie NSZZ „S”, apelują do załóg pracowniczych stolicy: „Nie chodźcie do kin na propagandowe szmiry reżyserów Poręby i Petelskich! Chodźcie do dobrych teatrów! Zapelniajcie widownie w teatrze*

podtrzymując aktorski bojkot telewizji, głosując w ten sposób przeciwko WRON-ie [...]

16

- SB zatrzymuje Lecha Wałęsę. Aby uniemożliwić mu wzięcie udziału w uroczystości pod pomnikiem Ofiar Grudnia '70 przewodniczący „Solidarności” przez 9 godzin wożony jest samochodem milicyjnym. Podczas uroczystości pod pomnikiem odczytane zostaje jednak jego wstrzemięźliwe w tonie przemówienie:

[...] Nie traćmy nadziei. Wierzę, że posialiśmy ziarno, które padło bardzo głęboko. [...] My, którzy żyjemy, jesteśmy odpowiedzialni przed tymi, którzy zginęli w obronie naszej wspólnej sprawy. [...] Nie dajmy się zepchnąć z pokojowego dochodzenia do wyznaczonych celów.

17

- Odbywa się pierwsze posiedzenie Tymczasowej Rady Krajowej Patriotycznego Ruchu Odrodzenia Narodowego. Przewodniczącym zostaje Jan Dobraczyński, sekretarzem generalnym Marian Orzechowski (PZPR). Wśród wiceprzewodniczących są: Józef Czyrek (PZPR), Alfred Beszterda (SD), Jerzy Grzybczak (ZSL) i inni.

18

- Sejm PRL uchwała ustawę o zawieszeniu stanu wojennego i o „szczególnej regulacji prawnej w okresie zawieszenia stanu wojennego”, co oznacza utrzymanie represyjności prawa za działalność opozycyjną.

19

- Rada Państwa realizując sejmową podejmuje uchwałę zawieszającą stan wojenny z dniem 31 XII 1982.
- W domu letniskowym znanego aktora Mariusza Dmochowskiego w Popowie SB likwiduje podziemną drukarnię.

23

- Minister spraw wewnętrznych gen. Czesław Kiszczak poleca zwolnić wszystkich internowanych. Ośrodki Odosobnienia ulegają likwidacji. Jednocześnie na mocy

postanowienia Naczelnej Prokuratury Wojskowej zostają aresztowani dotąd internowani członkowie Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”: Andrzej Gwiazda, Seweryn Jaworski, Marian Jurczyk, Karol Modzelewski, Grzegorz Palka, Andrzej Rozpłochowski i Jan Rulewski.

26

- List w obronie aresztowanych członków Komisji Krajowej podpisują: Klemens Szaniawski, Andrzej Wajda, Jerzy Szacki, Andrzej Kijowski, Halina Mikołajska, Marian Brandys, Julian Strykowski, Benedykt Zientara, Barbara Grochulska, Marian Małowist, Stefan Kieniewicz, Hanna Geremek, Barbara Stanosz, Janusz Sławiński, Zofia Stefanowska, Andrzej Wyrobisz, Roman Zimand, Krystyna Tarnawska, Zbigniew Raszewski. Stwierdzają oni m.in.: [...] *Aresztowanie w dniu 23 grudnia siedmiu internowanych przywódców „S” jest czynem zasługującym na potępienie społeczne [...] Aresztując siedmiu członków Komisji Krajowej „S”, władza dokonała gestu symbolicznego, który nie powinien zostać bez odpowiedzi. My również traktujemy tę sprawę jako symbol. Domagamy się przywrócenia wolności aresztowanym. [...]*

27

- Zostaje aresztowany Janusz Pałubicki, przewodniczący TZR Wielkopolska „Solidarność”. Wkrótce aresztowani i objęci tym samym aktem oskarżenia – o działalność w nielegalnym związku o nazwie Tymczasowy Zarząd Regionu Wielkopolska NSZZ „Solidarność”, zostają: Krystyna Laskowicz, Marek Gaula, Piotr Dembek, Przemysław Szlachetka, Bolesław Matylla, Marek Zierhoffer, Tomasz Żmójdzin, Jerzy Kręślewski, Witolda Stelmachowska, Andrzej Porawski, Roman Schefke, Leonard Szymański, Andrzej Malus, Józefa Ratajczak.
- Sąd Wojewódzki we Wrocławiu pod przewodnictwem sędziego Janusza Ostrowskiego skazuje przewodniczącego Regionalnego Komitetu Strajkowego „Solidarności” Dolnego Śląska Piotra Bednarza na 4 lata więzienia za: [...] *utworzenie RKS-u i kierowanie strajkiem w DOLMEL-u i PAFAWAG-u, inicjowanie i kierowanie strajkami i demonstracjami ulicznymi, akcje propagandowe [...] wzywające do sprzeciwiania się władzy, sianie niepokoju, straty materialne, skutki śmiertelne (31 sierpnia 1982), audycje radiowe Solidarności, pracę konspiracyjną (pseudonimy, szyfry, łącznicy). [...]* Oskarża prokurator rejonowy A. Gajewski; obrońcy: Henryk Rossa i J. Nadolski.

28

- W Bychawie k. Lublina wybito szyby w budynku Komitetu Miejsko-Gminnego PZPR.

31

- W Warszawie, ok. północy, z budynku stojącego obok Aresztu Śledczego przy ul. Rakowieckiej ekipa Radia Solidarność nadaje audycję dla więźniów politycznych. Więźniowie skandują „Solidarność” i „Dziękujemy”.